

LAASUNDE

A píンki pámε

- ¹ Laasunde Dauda né, Yurusalemu kína yān dí.
² Makū laasunde ma pì:
 Yā pā búgubugu,
 yā pā búgubugu,
 a píンki pámε.
- ³ Bó àreen bisásiri dì le andunia gūn
 wari kū àten ke a zī sīnda píンki gūnwaa?
- ⁴ Kpàinō dì gëtε, wurenō dì su,
 ama andunia dìgō kun gorō sīnda píンkime.
- ⁵ Ifántē dì bo àdi gë,
 àdi wā à era à gé gu kū àdi bon.
- ⁶ Īa dì káká gènōmidōki kpa,
 àdi era à su gugbānduru kpa,
 àdigō likara àgō gé àgō su.
- ⁷ Swa sīnda píンki í dìgō ká ísira gūmmε,
 ama ísira dì paro,
 í pìnō dì era ò su swa pìnō mìiamε.
- ⁸ Pó sīnda píンki dì n̄ kpasa,
 kpasa pì yā gë onala.
 Gugwana dì mó wéaro,
 yāmana dì sā paro.
- ⁹ Yā kū à kun yā mé ani era àgō kun dō,
 yā kū ò kē yān oni era ò ke dō.
 A dufu ke kú andunia gūnlo.
- ¹⁰ Póke kun kū oni pi:
 N̄ pó dufu ke gwa yá?
 Oi! À gīnakε à kun ó ã zaa zī kò.

11 Gbẽ káakunɔ yã dìgɔ dɔ gbẽken doro.

Bee gbẽ kũ onigɔ kun zianɔ,
ní yã ni dɔ gbẽken ziakpezĩro.

12 Makũ laasunde ma kí blè Isarailanɔ Yurusalemu. **13** Ma mèe kpà yã kũ òtèn ke andunia gũn píンki tàasikanaaa, ma gwàgwa ɔndɔ'ɔndɔ ma è Luda zĩ pásí dà bisásirinɔne ò kε. **14** Ma yã kũ òtèn ke andunia gũn è píンki, a píンki bi pámɛ, pena gukoriame.

15 Pó fíkarana porona vĩro,
òdi le ò pó kũ à kunlo naroro.

16 Akũ ma ò ma swɛ́e gũn ma pì: Ñ gwa! Ma ɔndɔ zɔkɔ de gbẽ kũ ò kpata blè Yurusalemu ma ãnɔla ní píンki, ma ɔndɔ kũ ma dɔnaao wé bò manamana.

17 Akũ ma mèe kpà ɔndɔ asiri dɔnaaaa de mà yɔnkɔke kũ mìsariyão asiri dɔ, akũ ma è abirekũ bi pena gukoriame dɔ.

18 ɔndɔ zɔkɔ ðì su kũ nèseyakana zɔkɔomɛ,
òdi yã'ummana le ní dɔna lémmɛ.

2

Pɔnnakɛna pámɛ

1 Ma ò ma zidane: Ñ futɛ ñ pɔnnakɛna yɔ ñ gwa ñ nnamana dɔ, akũ ma è abirekũ pámɛ dɔ. **2** Ma è kũ yáadɔna bi yɔnkɔyāmɛ. Pɔnnakɛna sɔ, bón òdi leaa?

3 Ma pɔnna wètɛ wëmina gũn ma o líka yɔnkɔyāi, ama ma swɛ ten domenɛ are ɔndɔ gũn de mà dɔ yã kũ à mana bisásirinɛ à kε andunia gũn a wèndi zaka lén.

⁴ Ma zĩ zɔkɔnɔ o kpà, ma kpéno bò ma zidane ma geipi líno pèpe dasidasi. ⁵ Ma karano kpàkpa ma swa dàkonɔ kéké ma lí kú òdi a né ble buri sǐnda píniki bàban. ⁶ Ma íkakino kéké ògɔ̄ mɔtɔ pisi líkpè pínoa. ⁷ Ma zìno lùlu gɔgbénɔ kú nɔgbénɔ, ò a keno i ma bœa. Má zùno kú pókáde keteno vĩ dasidasi de gbé kú ò kú Yurusalemu ma ãnɔla ní píni. ⁸ Ma andurufu kú wuraao kákaramai kú kínanc aruzékenɔ kú ní bùsu póno. Ma lèsirinɔ sè gɔgbé kú nɔgbénɔ, ma nɔgbé kú gɔgbé dì lukañyíno sè dasi. ⁹ Ma tó bò, má zɔkɔ de gbé kú ò kú Yurusalemu ma ãnɔla ní píni, akú má kpé ɔndɔ vĩ a píni gún.

¹⁰ Mádi gí ma zidane
kú pó kú à ma wé blèeoro.

Mádi pó kú à ma pɔ gbà ke téro.
Ma pɔ kè nna ma zikéna sǐnda pínkia,
àkumé ma ísimmawarana píni ki láada ū.

¹¹ Kú ma wé pè yã kú ma kénɔi píni
kú ísimma kú ma wàraao a musu,
ma è a píni bi pámé, pëna gukoriamé,
à àre vĩ andunia gúnlo.

¹² Akú ma laasun lè gëna ɔndɔ
kú yɔnkɔkeo kú misarikeo kpa.

Yã kú ò kè zaa zí baasiro,
a kpaten kína gëne ni kë dɔɔ?

¹³ Ma è ɔndɔ àre vĩ de yɔnkɔkela
lákú gupura dìgɔ̄ àre vĩ de gusirala nà.

¹⁴ ɔndɔri wé dìgɔ̄ kú a arε,
yɔnkɔ dìgɔ̄ kure gusiran.

Akú ma è gó dokɔnɔ mé ani ní bikú ní píni.

¹⁵ Akú ma laasun lè ma swèn ma pi,
zaakú gó dokɔnɔ mé ani ó bikú kú yɔnkɔnɔ nà,
bó àreen mani le ma ɔndɔaa?

Akū ma pì, abirekū pāmε dɔ.

¹⁶ ɔndɔri yā ni dɔ gbēken de yɔnkɔlaro,

ń píンki ń yā ni sā gbēnɔn zia.

ɔndɔri dì ga lán yɔnkɔ bàmε.

Ísimmawarana pāmε

¹⁷ Akū ma a kunna gya bò, zaakū yā kū òtεn ke andunia gūn píンki dì kεmεnε nèseyakayā ūmε. A píンki bi pāmε, pena gukoriamε. ¹⁸ Akū ma zī kū ma kε andunia gūnnɔ gya bò píンki kū mani tó ma gēnεnε yāi. ¹⁹ Dí mε à dɔ tó ɔndɔri ke yɔnkɔn a ūu? Bee kū abireo zī kū ma kε andunia gūn kū ɔndɔni gōnemε. Abirekū pāmε dɔ. ²⁰ Akū ma pɔ yàka ísimma kū ma wàra andunia gūn píンki yā musu. ²¹ Zaakū gbē dì zī ke kū ɔndɔ kū dɔnnaao kū gonikeo, akū àdi tó gbē kū adi a ke kerone à gɔ a pɔ ū. Abirekū pāmε dɔ, nèseyakayāmε manamana. ²² Bón gbē dì le ísimma kū à wàra andunia gūn kū ɔsi kū à kàao píンki yā musuu? ²³ A kunna andunia gūn gɔrɔ sǐnda píンki a zī dìgɔ sunε kū yā'ūmmanaao kū pɔyakanaao mε. Bee gwāani a laakarii dìgɔ kpatenaro. Abirekū pāmε dɔ.

²⁴ Yā kū à mana kū bisāsirio mε à de à pɔ ble à í mi à a zī sáabu kpá. Ma è abirekū bò Luda ɔimε dɔ. ²⁵ Luda kpányi sari dí mε ani fɔ à pɔ ble à pɔnna keε? ²⁶ Luda dì ɔndɔ kū dɔnnaao kū pɔnnaao kpá gbē kū à kènεea, ama àdi aruzεke kakarana zī da durunnakeriine de à sí à kpá gbē kū a kènεea. Abirekū pāmε dɔ, pena gukoriamε.

3

Yā sǐnda píンki kū a gɔrɔmε

¹ Yā sǐnda píンki kū a gɔrɔmε,

bokôte sǐnda píンki kū a kegoro.

² Né'igoro kun, gagoro kun,
pótsgoro kun, a wotogoro kun.

³ Degoro kun, gbana aafia goro kun,
gborogoro kun, a dögoro kun.

⁴ Jodögoro kun, yáadögoro kun,
wéndakegoro kun, kókó'ogoro kun.

⁵ Gbékotena goro kun, gbékakarana goro kun,
bàndaragagoro kun, a kéná goro kun.

⁶ Pówetena goro kun, a ɔgbarena goro kun,
pókúna goro kun, a gbaréna goro kun.

⁷ Pógaokéna goro kun, a nabigoro kun,
lékúna goro kun, yá'ona goro kun.

⁸ Yenyí goro kun, zāngu goro kun,
zíkana goro kun, vutena aafia goro kun.

⁹ Bó àreen zíkéri dì le wari kú à kèaa? ¹⁰ Ma zí kú Luda dà bisásirinone ò ke é. ¹¹ Luda tò pó sǐnda píンki mana a goroa. À kunna goro sǐnda píンki laasun dà bisásiri swèn dɔ, bee kú abireo ani fɔ à yá kú Luda ten ke zaa andunia naana ari a lakanaa dòrɔ dɔro. ¹² Má dɔ kú póke mana kú bisásirio de kunna ponna gún kú manakenaao a wéndi lénlaro. ¹³ Tó gbé ten pó ble àten í mi àteni a zí sǐnda píンki sáabu kpá, Luda mé à a gbà. ¹⁴ Má dɔ kú yá kú Luda dì ke nigɔ kun goro sǐnda píンki. Oni fɔ ò póke karanlo, oni fɔ ò póke lagonlo. Luda kè le de ògɔ a vīna vī yáime. ¹⁵ Pó kú à kun tera gínake à kun zaa zí kò. Pó kú anigɔ kun zia kun yá kò. Luda dì yá kú ò kè yānɔ gbé sísi.

¹⁶ Ma yá è andunia gún dɔ,
gu kú à de yāzede gɔ kún,

yāz̄esaride mē à kū gwe,
gu kū à de yā mana gō kun sō,
yā vāni mē à kū gwe.

17 Ma ò ma sw̄eε gūn,
Luda ni yākpate ke kū gbē mananō
kū gbē vāninō ní píンki,
zaakū yākena sīnda píンki kū a gōrōmē,
bōkōte sīnda píンki kū a kēgōrō.

18 Ma ò ma sw̄eε gūn dō, bisāsirinō sō, Luda dì ní yā wé wēníne de ò dō ní zīdaa kū ò de lán nōbōnō bàme.

19 Bee zaa zī bisāsirinō kū nōbōnō, gó dokōnō mē àtēni ní bikū. Lákū nōbōnō dì ga nà len bisāsiri dì ga le se, ní we'ona dokōnōmē. Bisāsiri de nōbōlaro, zaakū a píンki pāmē. **20** Ní píンki dì gē gu dokōnōmē, zaakū ní píンki bō bùsutiti gūmme, ní píンki ni era à gō bùsutiti ūmē. **21** Tó bisāsiri nini dì tá musu, nōbō pō sō àdi tá zītemē, dí mē à dō? **22** A yā mē à tò ma è yāke mana kū bisāsirio de à a zī sáabu kpálaro, zaakū a bakaan gwe. Dí mē ani tó à dō yā kū ani ke a gberaa?

4

Kunna kū kō

1 Akū ma gbâna kū òtēn mō gbēnōnē andunia gūn yā gwà dō píンki. Ma gbē kū òtēn wé tāmmanō Wéte è, ò laakarikpatéri vîro. Ò laakarikpatéri vîro, zaakū ní wétāmmarii pînō mē ò gbâna vî. **2** Akū ma pì, gbē kū ò gânon sáabu vî de gbē kū ò kunnōla, **3** ama gbē kū odi i kôro akûssō adi wé ke pla kū a vâni kū òdi ke andunia gûnworo sânamâma ní píンki. **4** Ma è kū pō kū à tò gbē dì zī ke à mè kpáa, de àgō de a gbēdakela yâimē. Abirekū pāmē dō, pena gukoriamē.

5 Yōnkō dì o kpa a kùla ari à fēfē.

6 Kunna kū pó okū doo kū laakarikpatēnaao
mana de kunna kū pó okū plao
kū ísimmawaranaao kū pena gukoriaola.

7 Akū ma era ma yā pā pānde è andunia gūn
dō. **8** Gbēke mé à kun à né vīro, à vīni kesō dakūna
vīro. A ísimma dì lákarō, bee kū abireo a aruzéke dì
máro. Dí yāin àten zī kee? Bóyái à nnamanaa tē a
zīdanee? Abirekū pāmē dō, yābokoté pāsime.

9 Pla de dola,
zaakū n̄ zīkēna àre nigō mana.

10 Tó gbē mèn do lètē, a gbēndo ni a sē.
Waiyoo gbē mèn do!

Tó à lètē, anigō sèri vīro.
11 Tó gbēnōn planōn wutena gu dokōnōn,
oni kō puusu ma.

Deran gbē mèn do ni ke nà à bo īann?
12 Òdi gbāna mō gbēmēndone,
gbēnōn planō sō òdi ze ò gíme.

Bà né mèn aakō dì kē likaro.

13 Kefenna ɔndɔri takaside mana de kína zīkūna
yōnkō kū àdi lédamma ma dorola, **14** bee tó kefenna
pìlò kpésira gūn, akū à gò kína ū, ke tó ò a ì bùsuu
pìn takaside ū. **15** Ma è andunia tē kína gēne kū à de
kefenna ū pìlime. **16** Gorō birea à gbēnō dasi lé vīro, à
de n̄ don'arede ū. Ama gbē kū ò sù zānō dí a sáabu
kpáro. Abirekū pāmē dō, pena gukoriamē.

5

Lékēna Luda laasunlena sari

¹ Tó n gε Luda ɔnn, ñgɔ kú kū laakariio. Ñ nai ñ a yā ma mana de yɔnkɔnɔ sa'ona gwela, zaakū ñ yādɔnasari mé àdi tó ò yā vāni ke. ² N lé súngɔ wānaro, ñsun wā ñ yā o Ludanero. Lákū à kú musu ñ kú z̄ite nà, ñsun yā o dasiro. ³ Lákū yābɔkɔtε dasi dì su kū nana'onaaao nà, len yā dasi bɔtenaa dì su kū yɔnkɔyāo le. ⁴ Tó n lé kē Ludaa, ñsun a fīnabona gorɔ gágaro. Ñ a fīna bo, zaakū yɔnkɔnɔ yā dì kánero. ⁵ Lékena Ludaa sari mana de n lé kēa papanaa sarila. ⁶ Ñsun tó n lé n da yānlo. Ñsun o sa'oriine n pì n sā lékena yānlo. Ñ ye Luda pɔ fēnyī n yā pì yāi à z̄i kū nten ke kakaten yá? ⁷ Nana dasi ona kū yā dasi bɔtenaaao dì su kū yā pāome. Abire yāi ñgɔ Luda vīna vī.

Aruzeke pāme

⁸ Tó n è òten gbāna mɔ takasidenɔne gukea, òten gíñne kū yāzεdeo òten yā gɔgɔñne a zéaro, ñsun tó yā pì bo n sarero, zaakū bùsuu pì gbānadeno ten wé dɔkɔi, akū ñ gbɛ zɔkɔnɔ ten wé dɔnyī dɔ. ⁹ Ñ píni dì bùsuu pì baka bleme, zaakū kína mé à buranɔ vī.
¹⁰ Gbɛ kū à ye ɔgɔi dì kīaa,
 gbɛ kū à ye aruzekeii àree dì māaro.
 Abirekū pāme dɔ.

¹¹ Tó aruzeke ten kara,
 a blèrinɔ dìgɔ karamε.
 Bó àreen à vī a dikiriinεε?
 À wé pitia baasiro.

¹² Z̄igbānakεrii dì i nna o
 à pō blè fítin yá ke dasin yá.
 Aruzekede sɔ a pō dasi dì tó à i oro.

¹³ Ma nèseyakana yā pāsī è andunia gūn,
 gbɛke zé tāta a ɔgɔdale

à a zīda karii bò,

¹⁴ akū à bokoté vāni kèo,
a aruzekē làka pínsi.

Kū à négōgbē ì, à pōke vī kū à tónero.

¹⁵ Bisāsiri dì bo a da gberen pótompome.

Lákū à sù nà len àdi era à tá le dō,
àdi a zī àre ke le à sé à na a ɔñ à táoro.

¹⁶ Abirekū bi nèseyakayā pāsīmē dō.

Lákū gbē sù nà len àdi era à tá le dō.

À ísimma wàra à pè gukoria pā,

bó mé à gōnē?

¹⁷ Abire gbera à a gorō dè gusiran

kū nèseyakana zōkōo

kū gyāo kū pōfēo.

¹⁸ Akū ma è à mana kū bisāsirio à pō ble à í mi
à zī kū à kē kū wario andunia gūn sáabu kpá a
wèndi zaka kū Luda a gbà lén, zaakū a bakaan
gwe. ¹⁹ Abire gbera tó Luda gbē gbà ɔgōda kū
aruzekéo, akū à a gbà zé à anfāni kèo, à ze kū a
bakaao à a zī sáabu kpá. Luda mé à a gbà. ²⁰ Àdigō
laasun lé a wèndi zakaaa dasi doro, zaakū Luda mé
à yā màa kū pōnnao.

6

¹ Ma nèseyakana yā è andunia gūn dō kū à tō
bisāsirinō. ² Luda gbē gbà ɔgōda kū aruzekéo kū
bēerēeo, a pō kū à de àgō a ni dē pínsi vī, akū Luda
dī a gba zé à anfāni kèoro, gbē pānde mé à gō vī.
Abirekū pāmē, nèseyakayā pāsīmē dō.

³ Tó gbē né ì mèn basōro, akū à zī kū yúkuyuku,
bee kū a gikēnakeo, tó adi pōnnna kèoro, tó à gà, tó

a gèvī kpetanaro, ma pì né kū ò ì gè ū sàna deala.

⁴ Zaakū né pìi sù pāmε, akū à tà gusiran, a tó gò tatana. ⁵ Bee kū adi ifāntē ero akūsō à yāke dōro, à nna mà de aruzekede pìla. ⁶ À de gbē kū à kun wè wàa kuri pønnakésarila. Gu dokønøn òdi gén ní píkinloo?

⁷ Bisāsiri ísimma kū à wàra,
de à pó le à da lén yāimε,
ama a gbere dì kāro.

⁸ Bón ñndōri deo yñnkølaa?
Bó àreen yākena a zéaa dì i takasidenεε?

⁹ Pønnakēna kū pó kū ní vñ
mana de a pānde nidēnala.
Abirekū pāmε dø, pena gukoriamε.

¹⁰ Pó kū à kè yā tó vñ kò,
pó kū bisāsiri de a ū sõ, ò dō kò.
Bisāsiri ni fñ à lékpakõa ke
kū gbē kū a gbāna dealaoro.

¹¹ Yābōtēna dasi dì yā yaka.
Bó àreen abire vñ gbēnεε?

¹² Dí mé à dō pó kū à mana kū bisāsirio a wèndi
kori zaka kū àdi gëte lán uraa bà gūnn? Dí mé ani
fñ à yā kū ani ke a kpε andunia gūn onεε?

7

Indōdannenaa

¹ Tó nna mana de nísi gbī nna bëerødela,
gagorø mana de igorøla.

² Gëna ñn kū òten gè ów dñn mana
de gëna ñn kū òten dikpε kënla,
zaakū gbē sñnda píンki lakanaan gwe,

à mana gbẽ kũ ò kunno yã pì da.

³ Wẽndakena mana de yáadõnala,
posirakënaa gbëra nèseee dì were.

⁴ Ḍondõri laakarii dìgõ kú ɔn kũ òtēn ó dõnwa,
yõnkõ laakarii dìgõ kú ɔn kũ òtēn põnna kënwa.

⁵ À mana ñ ɔndõri kpäkënyïna da
de ñ sã kpá yõnkõ n tókpanala,

⁶ zaakü yõnkõnõ yáadõna de
lán sàkpa lí tépütâna kïnii gûn bàme.
Abirekü pâme dò.

⁷ Gbâna mõna gbënonee dì tó ɔndõri yõnkõ kûmε,
gusaregbâ dì gbẽ yakame.

⁸ Yâ mìdëna mana de a naanala,
mëna mana de ñ zïda binala.

⁹ Nsun tó n pɔ fë likalikaro,
zaakü yõnkõ mé àdigõ pɔfë vî.

¹⁰ Nsun pi, bôyâin yâgôrõ mana de tera pôlaro,
zaakü yâlana dí taka bi ɔndõyânlo.

¹¹ Ḍondõ bi pô maname lán túbi bà,
à are vî gbẽ kũ òtēn ifântë enõne.

¹² Ḍondõ bi utekime,
lákü ɔgɔ de uteki ū nà,
ama dõna àreen dí:
ɔndõ dì gbẽ kũ ò vînõ sura ba.

¹³ Ñ laasun lé Luda yâkënanõa.

Dí mé ani fõ à pô kû à kë kotinaa dôdô?

¹⁴ Tó gôrõ nna sùmma, ñ põnna keo.
Tó gôrõ vânimë sõ, ñ laasun lé.

Luda mé à a píñki kë,
de gbëke súngõ a zia dõro yãi.

¹⁵ Ma wèndi kori dí gûn
ma yã díkïnanõ è píñki.

Ma gbẽ mana è,
 à gà a manakënaa gũn,
 ma gbẽ vãni è,
 àten gì ke a yãvãnikënaa gũn.

16 Ñsun tó n manakëna gẽ ɔlarø,
 ñsun tó n ɔndõ gẽ ɔlarø.

À kè dera ïni n zïda kakat  ?

17 N vãni s  n g   ɔlarø,
 ñsung   y  nk   ūro.

À k   dera ïni ga n g  r   ãa?

18 À mana ñg   y   m  n pla p  n   k  nam  ,
 ñsun   gbareiro,
 zaak   gb   k   à Luda v  na v  
 d   a pla p  n   z   le p  nkime.

19   nd   d   t     nd  ri gb  na g   de
 w  te gb  nade gb  n  n kurin  la.

20 Gb   mana k   àdig   y   mana k  
 k   àdi durunna kero k   andunia g  nlo.

21 Ñsun s   kp   y   k   gb  n   ten oi p  nkiro,
 de ñsun ma n z  k  ri teni n s  s  ro.

22 Zaak      d   n z  dane,
 k   m  k  n se n gb  n   s  s   dasi.

23 Ma y   bireno gw   k     nd  o p  nki,
 ma zeo k   mà   nd   k  ,
 ak   à z   k  mao.

24 Bee t     nd   f   àg   dera, a k  ki z  ,
 a asiri z  k   manamana,
 d   mé ani f   à boaa?

25 Ma   nd   k   y   s  nda p  nkioo m  t  asii k  ,
 ma gw  gw   de mà le mà d  ,
 de mà y  v  nik  na d   y  nk  ke ū,
 de mà y  nk  ke d   m  sarike ū.

26 Nɔgbẽ kũ à de tankutε ũ
 a swɛ bi gbàgidiime
 a ɔnɔ bi mòkakɔanaamε,
 a yã dì ma pɔ yaka de gala.
 Gbẽ kũ a yã kà Ludanεe dì wotoa,
 ama nɔgbẽ pì dì durunnakeri kumε.

27 Makũ laasunde ma pì,
 ñ yã kũ ma boa gwa.
 Kũ maten yã gwa zéazea
 de mà le mà a mì dɔ,

28 gorɔ kũ maten wetε lenaa sari,
 ma gɔgbẽ mana lè mèn do
 gbénɔn wàa sɔɔronɔ té,
 ama bee nɔgbẽ mana mèn do
 mádi le ñ téro.

29 Yã kũ ma boaan dí.
 Luda bisásirinɔ kè nèsepuradeno ūmε,
 akũ ò gɛ manafiki zén.

8

1 Dí mé à de lán ɔndɔrii bàa?
 Dí mé à yānɔ bɔkɔtena dɔɔ?
 ɔndɔ dì bisásiri ãn werene,
 àdi a wé pásí lite wé mana ũ.

2 Ñ mì nate kína yāne,
 zaakũ n lé kèa kũ Luda tóome.

3 Nsun wã ñ go a arero,
 ñsun ze yã kũ à kene vāni kpəro,
 zaakũ yã kũ à kene nnan àdi ke píンki.

4 Zaakũ kína yã mé à zé vĩ,
 dí mé ani fɔ à pine: Bón ntεn ke gwee?

5 Gbẽ kũ à mì nàtene ni gɛ yānlo,
 gbẽ kũ à ɔndɔ ni a gorɔ kũ a kεnaao dɔ.

⁶ Yã sïnda píンki a gɔrɔ kũ a kεnaao vĩme,
bee tó yã'ūmmana tεn tɔ gbεa manamana.

⁷ Zaakũ gbεke zia dɔro,
dí mé ani fɔ à yã kũ ani su onεε?

⁸ Gbεke a wɛndi kúna gbāna vĩro,
lεmε se gbεke ni fɔ à a gagɔrɔ sɔsɔ arεro.
Òdi le ò bò sozan zìi gúnlo,
lεmε dɔ yã vāni dì a kεrinc gbarεro.

⁹ Kũ ma yã kũ òtεn kε andunia gún laasun lè píンki,
ma è bisásiri dì gbāna bleŕma à wari kpáyí.

¹⁰ Akũ ma yāvānikeri kũ òtεni n vñc è. Gbénɔ bò Luda ɔnn ò sù n tó nna sí wéte kũ ò n yã vāni kεn gún. Abirekũ pámε dɔ. ¹¹ Tó odi wari dɔ dàkeriia likalikaro, a yã dì tó gbénɔ zeo n swén ò a vāni kεmε se. ¹² Bee tó durunnakerii dàa kε gɛn baaakɔ, akũ à gìi kε, má dɔ kũ gbε kũ ò Luda vñna vñ akūsɔ òtεn mì natεnεnɔ sàna deala. ¹³ Yã ni bo kũ gbε vāninɔ nnaro, kũ ò Luda vñna vñro yāi, n gɔrɔ ni gì kero lán uraa bàme.

¹⁴ Yã pā pānde kun àtεn kε andunia gún. Yã dì gbε mana le lákũ yāvānikeriin a ū bà, yã dì yāvānikeri le lákũ gbε manan a ū bà. Ma pì abirekũ pámε dɔ. ¹⁵ Madì pɔnnakεna sáabu kpá, zaakũ à mana kũ bisásirio andunia gún à pó ble à í mi à pɔnna kε, pɔnna pì ni done are a zíkεnaa gún lákũ Luda a gbà a wɛndi lén nà andunia gún.

¹⁶ Ma mèe kpà ũndɔkúnaaa, akũ bɔkɔtε kũ òtεn kε andunia gún kũ i dì na n wénlo fānante kũ gwāanio, ma a laasun lè ¹⁷ ma è Luda tò gbεke ni fɔ à yã kũ àtεn kε andunia gún dɔro. Bee tó gbε kpáte

kèi manamana, ani a mì dōro. Bee tó ɔndɔrii pì á dɔ, ani fɔ à boaro.

9

Yá dokɔnɔ mé àten gbɛ sǐnda píンki dā

¹ Ma abirenɔ laasun lè píンki, akū ma zeo kū gbɛ mananɔ kū ɔndɔrinɔ kū n̄ yákənanɔn kú Luda ɔníme. Gbɛke dìgɔ dɔ tó yenyí ke zāngu teni a dāro. ² Yá dokɔnɔ mé àten gbɛ sǐnda píンki dā, yāpuradenɔ kū n̄esepásídenɔ, gbɛ mananɔ kū gbɛ vāninɔ, gbásísaridenɔ kū gbásídenɔ, ludagbagbarinɔ kū ludagbagbarisarinɔ. Lákū à de kū gbɛ mananɔ nà, len à de le kū durunnakerinɔ. Lákū à de nà kū gbɛ kū òdi la da kū Ludaonɔ, len à de le kū gbɛ kū òdi la da kāaoroni. ³ Yá kū àdi ke andunia gǔn píンki n̄eseyakayāmɛ, kū yā dokɔnɔ mé àdi gbɛ sǐnda píンki le. Yá vāni kɔ bisásirinɔ swɛn, yɔnkɔyā mé àdi dońne are, a gbéra òdi tá gyāwānn. ⁴ Gɔrɔ kū gbɛ kú kū wèndiio àdigɔ tāmaa vī. Bee gbɛda bēne à sàna de músu gèla. ⁵ Gbɛ bēnenɔ dɔ kū oni ga, gènɔ sɔ ò póke dōro. Ó láada ke vī doro, n̄ yā ni dɔ gbéken doro. ⁶ N̄ yena gbéi kū n̄ zāna gbénwo kū n̄ n̄segɔbakenaao gɛ zélan gwe kò. N̄ báka nigɔ kú kū yā kū àdi ke andunia gǔnwo ziki doro. ⁷ N̄ gé n̄ n̄ pó ble kū pɔnnao, n̄ n̄ sèwē mi kū yáadɔnaao, zaakū Luda n̄ yákənaa pìnɔ sáabu kpà kò. ⁸ Ngɔ uta pura dana gɔrɔ sǐnda píンki. N̄sungɔ kun nísi dɔkɔna n̄ mìia sariro. ⁹ N̄ pɔnna ke kū n̄ nanɔ yenyídeo n̄ wèndi kori kū Luda kpàmma andunia gǔn lén, zaakū n̄ bakaan gwe gɔrɔ kū ntén ísimma wara andunia gǔn.

¹⁰ Zī kū n ḡ nà a kənaaa, ñ kε n gbāna lén, zaakū zī ke yāgōgōna ke dōna ke ɔndō kú gyāwān kū nten tánlo. ¹¹ Ma è andunia gūn dō kū bākpakūsüblena dì ke bà nna yānlo, ziblena dì ke gbāna yānlo, pōblelenaa dì ke ɔndō yānlo, aruzekelenaa dì ke wézē yānlo, nna kū gbēnō dì ke kyódōna yānlo, zaakū gōrō vāni kū kisirao dì n lé n píngki, ¹² gbēke gōrō kū yā vāni ni a le dōro. Lán kpò kū à sì tāaru gūn bà, lán bā kū bà a kùu bà, len gu dì dō gbēnē vānivāni à a kū bùrum lē.

Ondō de gbānala

¹³ Ma ɔndō ke takā è andunia gūn, a yā ma kū gbāna. ¹⁴ Lakutu ke kun yā, a gbēnōn dasiro, akū kína gbānade sù à lètēa à lìka a bīnii. ¹⁵ Gōgbē takaside ɔndōri ke kú lakutu pìi gūn, à lakutu sura bà kū a ɔndō, akū takaside pì yā dí dō gbēkenlo. ¹⁶ Akū ma pì ɔndō de gbānala, ama òdi takaside ɔndō gya bo, òdi a yā daro.

¹⁷ Ondōri yā yīdayīda kū ò sā kpài mana de yōnkōnō kína patammanala.

¹⁸ Ondō mana de gōkēbōnōla, ama durunnakeri mèn do dì yā mana zōkō yakamē.

10

Yōnkōkē karii

¹ Lákū ífīni gēnō dì tó turarekeri nísi gbī vāni kū nà,

len yɔ̄nkɔ̄kε fíti dì gbε kū à ɔndɔ̄ vī kū bɛ̄rε̄εo tó yaka
lε.

² ɔndɔ̄ri laasun dì tá ɔplai,
yɔ̄nkɔ̄ pɔ̄ dì ta ɔzei.

³ Bee tó yɔ̄nkɔ̄ ten táa o zén,
a ɔndɔ̄ dìgɔ̄ kianame,
àdi tó gbε sǐnda píンki a mìsarikε dɔ̄.

⁴ Tó gbānade pɔ̄ fènyī,
ñsun go n tíaro,
kunna n laakariia dì lá ká taari zɔ̄kɔ̄a.

⁵ Ma nèseyakayã ke è andunia gún,
à de gbānade sâtena yãa ûme.

⁶ Òdi yɔ̄nkɔ̄nɔ̄ ká kpata zɔ̄kɔ̄n dasi,
aruzekedeno sɔ̄ òdigɔ̄ kú kpata fítin.

⁷ Ma zò̄nɔ̄ è di sɔ̄a,
zídadeno sɔ̄ òten táa o gèse lán zò̄nɔ̄ bà.

⁸ Gbε kū àten wè̄e yɔ̄ ni zu a gún,
gbε kū àten bñni gborø, mlè ni a só.

⁹ Gbε kū àten gbè wí, gbè ni a kínna,
gbε kū àten yaka para, yaka ni a kari bo.

¹⁰ Tó kpásá lénnaro,
akú odi a lé kekerø,
sé ñ gásawa boboi kū gbānão,
ama ɔndɔ̄ dì tó ò zé lemε.

¹¹ Tó mlè bon'ã kè a kókɔ̄'oriine à a sò,
à are vī a gún doro.

¹² ɔndɔ̄ri légbε nna,
ama yɔ̄nkɔ̄ lé dì a kakatεmε.

¹³ Àdi na yã'onaaa yɔ̄nkɔ̄yɔ̄nkɔ̄,
àdi a mì dε kū mìsariyã vānio,

¹⁴ zaakú yɔ̄nkɔ̄ dì yã bɔ̄tεmε.
Lákú gbεke yã kū ani su dɔ̄ro nà,

dí mé ani fɔ à yã kũ ani ke a kpε onεε?

15 Yɔnkɔ zĩ dì a kpasame,
ari se àdi zé dɔ gena wẽte gũnlo.

16 Waiyoo bùsu kũ a kína de kεfenna ũ,
a ìbanɔ dìgɔ póble gbẽ zaa kɔnkɔ.

17 Mìnnaden bùsu kũ a kína de kínane ũ,
a ìbanɔ dì pó ble a gorɔa gbãnakarana yãi,
adi ke wẽdεna yãinlo.

18 Tó gbẽ ma'ã vĩ,
a kpé líkɔkũnɔ dìgɔ sikũnamε,
tó àten gwa kũ wéo,
a kpé ni í bo.

19 Òdi póble zɔkɔ ke pɔnnakεna yaimε,
wẽmina dì su kũ yáadɔo,
ama ɔgo mé àdi su kũ a pínkio.

20 Ñsun kína sɔsɔro, bee n nèseε gũn,
ñsun aruzeke ñde káro, bee n kpé gũn,
zaakũ bã ni yã pì séte à gé à oíne.

11

1 Ñ gba da kũ póbleo gbẽnɔnε,
zĩkeá ini le dɔ.

2 Ñ kpaatεtε gbẽnɔn supplancnε ke sɔraakɔ,
zaakũ n̄ kisira kũ ani bùsu le dɔro.

3 Tó ludambe sira kù kù ío,
àdi ma zítε legū ūmε,
tó lí lète ifāboki kpa ke ifālεtε kpa,
gu kũ à lèten, gwen àdigɔ wúten.

4 Gbẽ kũ à wé dɔ ñai dì pó tɔro,
gbẽ kũ àten ludambe sira gwa dì pó kεro.

5 Lákũ n̄ wẽndiboki dɔro nà
ke né kasana a da gberen,
ñi fɔ ñ Luda Pósindapinkikeri zĩ dɔro.

⁶ Ñ pó tó kɔnkɔ,
ñsun ma'ã kū ɔkɔsiro,
zaakū n̄ dɔ a kpate m̄é ani arubarika kero.
Adíkñan yá ke adirekūn yá,
ke onigɔ̄ mana n̄ pínnik yá, n̄ dɔro.

⁷ Gupura nna,
ifānt̄'ena dì kángu.

⁸ Bee tó gbē wèndi gbàna fɔ̄ àgɔ̄ dera,
à pɔnna kɛn pínnki.
Bee kū abireo à laasun lé gusira gorɔa,
zaakū onigɔ̄ dasime.
Yá kū àtēn su pínnki pāmɛ.

Lédana kefennana

⁹ Kefenna, ñ pɔnna kɛ n̄ kefennakegorɔa,
ñ tó n̄ pɔ kɛ nna n̄ négggbēkɛgorɔ zī.
Ñ yá kū à n̄ pɔ gbà kɛ
ñ té pó kū à kàngui,
ama a pínnki gún ñgɔ̄ dɔ kū
Luda ni yākpate kɛ kūnwo.

¹⁰ Ñsun tó n̄ pɔ yakaro,
ñ n̄ m̄'ūmmanɔ gonla,
zaakū kefennakɛ kū mìkā sira o dì gɛ zélame.

12

¹ Ñ tó n̄ Kèri yá gɔ̄ dɔngu n̄ kefennakegorɔ zī
ari gorɔ vāni gé ká,
ari wè kū ìni pi nténi a nna ma doroa.

² Ñ tó a yá gɔ̄ dɔngu
ari ifānt̄ kū gupurao gɔ̄ lago,
ari mɔvura kū susunenɔ gɔ̄ sira kū,
ari legūmanna gbera guweresari gɔ̄ gé su.
³ Gorɔ birea n̄ ɔnɔ nigɔ̄ lukaluka,

n gbáno ni koko,
 n pósobóno ni kámma bo kū ò dasi doro yái,
 n gugwabóno ni gu e ñ wondoo gún dāadāa.

⁴ N lé nigõ nakɔana gānulea,
 wísilɔgbε kíni ni busε kúnnε.
 Bán̄o wiki ni n vu in,
 nɔkparen̄o lè ni kenne busε.

⁵ Ìni vĩna ke guleine kū kurena zé gúnwo,
 n mìkã ni pura kū lán desu vú bà.
 Ìni n zída gátε lán kwa ták'a'onaa bà,
 póke ni n mè fute doro,
 zaakū bisásiri dì gé a gékiamε,
 akū óodɔrín̄o dígõ kure gānulea.

⁶ N tó n Kèri yā gõ dɔngu
 ari n andurufu bà gõ gé kε,
 ari n wura ta gõ gé kpakoto kū,
 ari n í lo gõ gé wíwi,
 ari n lògo guga gõ gé wí,
⁷ ari n bùsutiti gõ era à gé gẽ zítεn,
 gu kū à bòn,
 ari n nini gõ gé tá
 Luda kū à kpàmma kínaa.
⁸ Makū laasunde ma pì:
 Yā pā búgubugu,
 a píñki pámε.

Yā pì lakanaa

⁹ Abire gbéra lákū laasunde pì ɔndõ nà, à dɔnaa dàdańne. À laasun lè à kpátε kè yái, akū à yáasin̄o lè dasi. ¹⁰ À kpátε kè yái manai, akū a yái pìn̄o kè a zéa, akūsõ yăpuramε.

¹¹ ɔndɔri yāññon de

lákū gò kū òdi pókādenɔ́ léo bàmɛ,
 n̄ yã'onañɔ́n de
 lán koosa kū ò pà gínginnɔ́ bà.
 Sãdãri mèn do mé à yã pìnɔ́ dà.

12 Ma n̄é, n̄ laakari ke, n̄sun yâke karanlo. Òdi takadanɔ́ kẽ dasidasi, à lé vĩro. Kyókëna zɔkɔ́ sɔ́ àdi mèe kpasamɛ. **13** Ò a píンki mà, a mìdënaan dí:

N̄ vĩna ke Ludane,
 n̄gɔ́ a yâditenano kûna,
 zaakû gbẽ sînda píンki yân gwe.

14 Luda ni yâkpate ke ó yã sînda píンki musu,
 kû yã kû utenaaao píンki,
 bee a mana ke a vâni.

**Luda yā takada kū Bisā yāo
Portions of the Holy Bible in the Busa language of
Nigeria**

copyright © 2005 SIM International

Language: Bisā (Busa)

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-10-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 9 Oct 2020

8631d380-7d17-5581-abf9-174814e8ccc3